

Kinderarbeid Minister stoort zich aan gesubsidieerde campagnes

India dreigt met handelsboycot om Nederlandse bemoeizucht

India dreigt met een handelsboycot tegen Nederland, omdat actiegroepen 'valselyk en lasterlyke' onthullingen over kinderarbeid doen. De Indiase minister van Handel, Kamal Nath, noemt de Nederlandse bemoeienis met arbeidsomstandigheden in zijn land 'verkapt protectionisme'.

Willem Offenbergh
DELHI/DEN HAAG

De Nederlandse kritiek omschrijft Nath als 'handelsbelemmering tussen beide landen'. De Indiase minister dreigt met stappen tegen Nederland, omdat het groepen als Sehone Kleren Kampagne en de Landelijke India Werkgroep subsidieert.

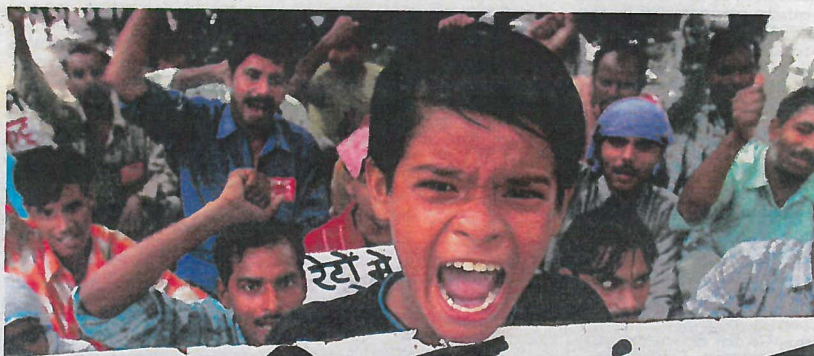
De verklaring van Nath komt op een precair moment. Op 24 november vertrekt onder leiding van staatssecretaris Frank Heemskerk 'de grootste handelsmissie ooit' naar India, met 130 deelnemers uit 73 bedrijven en wethouders uit vijf grote steden. Heemskerk spreekt van 'een Nederlandse vlootshow'. Hij wil verantwoord ondernemen in India actief als 'Nederlands exportartikel' promoten. Heemskerk spreekt expliciet uit dat het aanpakken van kinderarbeid als schending van de mensenrechten hier ook onder valt. Hij is niet van plan de confrontatie uit de weg te gaan. 'Fat-

soenlyk omgaan met je personeel en met het milieu is niet alleen een kostenpost', zegt Heemskerk, 'nee, het brengt ons verder'.

Op het dreigement van Kamal Nath zegt Heemskerk: 'Nederland doet niet aan verkapt protectionisme'. Over eerdere waarschuwingen van Nath om misstanden in India niet te internationaliseren, zegt hij: 'De wereld internationaliseert nu eenmaal. Kritiek en informatie ook. Dat is het grootste voordeel van globalisering'. Heemskerk vindt het terecht dat Nederlandse consumenten vragen stellen over de wijze waarop producten tot stand komen. Over maatregelen tegen de actiegroepen, waarop de Indiase minister aandringt, zegt hij: 'We hebben heel goede kritische organisaties. Ze zeggen wel eens dingen die anderen niet bevallen. Sterker nog, ze zeggen dingen die de Nederlandse regering niet bevallen. Maar dan gaat niet de geldkraan dicht. Dit soort kritiek houdt je scherp. Het is aan regeringen om het te weerleggen en aan actiegroepen om op de goede manier hoor en wederhoor toe te passen'.

Maar Nath noemt de Nederlandse kritiek dus onaanvaardbaar. 'Onze regering staat onder druk om vergeldingsmaatregelen te nemen'. Hiermee lijkt Nath het geschil op de spits te willen drijven.

Lees verder op pagina 7

मेरा परिवार बंधुअ
है, मुक्त कराओ. जाकिर

Demonstratie tegen slavenarbeid in India eerder dit jaar. REUTERS

India Minister van Handel niet gediend van Nederlandse inmenging

Kinderarbeid eigen zaak

Vervolg van pagina 1

De Indiase minister van Handel, Kamal Nath, liet vorige week, bij het staatsbezoek van koningin Beatrix, weten niet gediend te zijn van Nederlandse bemoeienis met misstanden bij bedrijven in India. Hij beschouwt kinderarbeid als een binnenlandse aangelegenheid.

Deze week deed hij er in de Indiase pers een schepje bovenop. Hij gebruikte behalve de gebruikelijke typering 'inmenging in interne zaken' voor het eerst de woorden 'verkapt protectionisme'. Hij beschuldigt Nederland er van indirect *non-tariff barriers* op te werpen voor Indiase goederen. Dit zijn handelsbelemmeringen die niet zijn toegestaan.

Over kritiek op misstanden die in India controversieel is, zegt staatssecretaris Heemskerk: 'Hoe je het onderwerp voor het voetlicht brengt is belangrijk. Doe je dit met het bekende opgeheven vingertje of met respect

voor je zakenpartner?'

Directe aanleiding voor het geschil is het nieuws dat bij Indiase toeleveranciers van GAP kinderen worden ingeschakeld bij de fabricage van spijkerbroeken. Afgelopen zomer heeft de Indiase spijkerbroekenfabrikant Fibre and Fabrics International (FFI) in Bangalore de SKK en de Landelijke India Werkgroep voor dichter gedaagd wegens smaad.

Ook KPN-dochter XS4all en Antenna zijn aangeklaagd, omdat zij als provider informatie van beide actiegroepen over Indiase misstanden op het internet zetten. FFI was vooral mikpunt van kritiek omdat het bedrijf weigert de Indiase vakbond Gatwui toe te laten en werknemers intimideert. Binnen- én buitenlandse ngo's schatten het aantal werkende kinderen in India op tientallen miljoenen. De Indiase overheid hanteert een aantal van 13 miljoen, een cijfer uit 2001. Het is voor het eerst, zegt Heemskerk, dat een Nederlandse he-

windspersoon tijdens een handelsmissie maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) zal benoemen als 'Nederlands exportartikel'. Onder MVO verstaat hij ook het aanpakken van misstanden op de werkvloer: 'fatsoenlyk omgaan met je personeel en met het milieu'.

Van Heemskerk wil in bilaterale handelsovereenkomsten, zoals met India, een MVO-paragraaf laten opnemen. In de Europese Unie gebeurt dit al jaren. De ironie wil dat de Europese Commissie in maart dit jaar, na scherp onderhandelen over een handelsakkoord met India, de mensenrechtenclausule heeft geschrapt. India's onderhandelaar was minister Kamal Nath. Hij bedong met succes een uitzonderingspositie. Meet de EU voortaan met twee maten? Heemskerk: 'Over de Nederlandse inzet kan geen misverstand bestaan. Wij willen politieke clausules er maximaal in hebben. En hoe meer landen ze ondertekenen hoe beter'.